

Същата сигурност, често същата проницателност и винаги същата подчертана неприязнь, макаръ и въ различна мѣра, съдържатъ отзивитѣ и преценкитѣ на Селимински за другитѣ съседи на българския народъ. Първо мѣсто между балканцитѣ, които извикватъ силно огорчение или озлобение въ душата му, държатъ гърцитѣ. Въ характеристиката си тукъ той се спорѣща отново съ Неофита Бозвели и Раковски, често и съ другитѣ изобличители на нашите най-опасни врагове по черковния въпросъ. И ясно е, че полемиката се води въ духа на онай непримиримостъ, исторически добре обяснена, за която графъ Камаровски, известниятъ московски професоръ по международно право, бѣ писалъ: „Племената, които населяватъ Балканския п-овъ, сѫ деморализирани отъ многовѣковното турско робство. Даруваната имъ свобода тѣ употребяватъ не за укрепване на вѫтрешния си миръ и благосъстоянието си, а за взаимно съперничество и интриги, които още повече се усиливатъ отъ стремежа да възстановятъ блѣсналитѣ нѣкога тѣхни величия“. Вѣроизповѣдни вражди, политическо недоброжелателство, мания за надмощие прѣчатъ тукъ за едно честно разбирателство, пѣкъ и великитѣ сили не чувствуваха никаква потребностъ да внесатъ въ намѣсата си по Източния въпросъ и най-малкия нравствено-идеалистиченъ моментъ, за едно обективно разрешение на разпритѣ и окончателно омиротворение на балканцитѣ.

Гърцитѣ държатъ палмата на първенство като елементъ на раздори и неоправдана експанзивностъ. Селимински намира, че е било голѣма политическа грѣшка на старитѣ българи, дето тѣ сѫ се сближили чрезъ християнството съ Византия и дето по такъвъ начинъ сѫ открили свободенъ путь на послешното фанариотско влияние у насъ. Съ видимо самодоволство привежда той отъ стария византийски историографъ Дука следнитѣ думи за гърцитѣ: „Народъ жестокъ, мрази доброто, е коренъ на гордостта и клонъ на злочастието, цвѣте на надменността, тиня на елинския народъ, презира човѣшкитѣ родове“. Тѣкмо тѣзи гърци сѫ причина за всички злочестини на народа ни, и особено за нашата религиозна изостаналостъ и духовно мѣртвило. И ако тѣ иматъ днесъ притезанието да се смѣтатъ наследници на древнитѣ елини, това е само поетически сънъ, само „романца“, на която